

DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series14.2025.34.15>

УДК: 378.011.3-051:784

*Гун Ханьшуан,
аспірант факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
<https://orcid.org/0009-0000-0193-6837>*

*Гуральник Наталія Павлівна,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри інструментального виконавства,
оркестрового диригування та педагогіки мистецтва,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
<https://orcid.org/0000-0003-2589-7398>*

ПРИНЦИПИ РОЗКРИТТЯ ЗМІСТУ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Стаття присвячена визначенню та обґрунтуванню узагальнених педагогічних принципів змісту вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва та спеціально-професійних принципових положень у закладах вищої мистецької освіти у визначених освітніх умовах, обґрунтовано доцільність їх впровадження у процес вокальної підготовки. Представлено застосування методичної спрямованості вокальної підготовки, що розкриває потребу в суб'єктів освіти у відповідній грамотності, обізнаності у сучасних прийомах звуковидобування і методах навчання. Розкриті педагогічні принципи та музично-професійні принципові положення під час вокального навчання спрямовані на досягнення якісної вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, їх зацікавленості співом і набуттям глибоких знань та практичних компетентностей співацької діяльності.

Ключові слова: вокальна підготовка; майбутній учитель музичного мистецтва; педагогічні принципи; музично-професійні принципові положення, освітні умови, методи навчання.

Зміни наукових підходів до вивчення та розкриття мистецьких явищ, інтелектуально-виправдане та художньо-аксіологічне ставлення особи до сприйняття музичних творів різних жанрів обумовлюють набуття виконавської та слухацької культури їх внесення у мистецький та життєвий досвід суспільства.

Актуальним вдається розгляд оперної вокальної спадщини в систему підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, визначення принципових положень щодо її змісту у закладах вищої мистецької освіти. Це вимагатиме оновлених форм і методів передавання теоретичних знань та практичного досвіду прийдешнім поколінням фахівців. Сьогодні актуалізується проблема вдосконалення вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Відповідного аналізу та оновлення потребують педагогічні принципи змісту вокальної підготовки студентів в системі мистецької освіти у вищих закладах.

Питання вокального мистецтва і відповідної підготовки досліджуються у різних аспектах: історії та теорії розвитку вокальної культури як творчого процесу (В. Антонюк [1], Н. Гребенюк [3], М. Микиша [8], Л. Тоцька [11, 12], ін.); психолого-фізіологічних та дидактичних основ навчання сольного співу (С. Леонтієва [4], О. Петрикова [10], ін.); особливостей вокальної підготовки у закладах вищої освіти (С. Гмиріна [6], Гуань Юе [2], Ю. Мережко [6], ін.); методичного доробку (Т. Кіченко [7], Н. Можайкіна [9], Ю. Мережко [7]).

Метою статті є визначення та обґрунтування системи принципів змісту та організації вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у закладах вищої мистецької освіти у визначених освітніх умовах.

Наукові дослідження з вокалу розкривають окремі питання змісту відповідної підготовки. Так, проблема удосконалення вокальної підготовки майбутніх учителів музики розкривається з урахуванням історичних передумов становлення і розвитку вокального навчання в Україні; конкретизуються в сутність та змісті його структурних компонентів [12]. Такий підхід до вивчення вокальної школи надає можливість усвідомити принциповий підхід до визначення змісту вокальної підготовки. Він полягає у даному випадку у ретельному вивченні історичного підґрунтя як базисного матеріалу розуміння шляхів розвитку вокального мистецтва.

Зауважимо, що такий підхід авторки щодо організації змісту вокального навчання щільно наближає до розкриття та застосування педагогічного принципу історизму. Особлива увага, яку Л. Тоцька надає розгляду вокально-виконавського стилю «Bel Canto», та подає його з історичних позицій переконує у необхідності його серйозного вивчення та використання як складової загально-змістового контенту теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців з вокалу. Цей педагогічний принцип спирається на всесвітньо визнаний вокально-виконавський стиль та спрямований на поглиблення вокальної культури співака за рахунок вивчення та глибокого аналізу змісту та стилістичних особливостей італійської вокальної школи [11].

О. Макарова та В. Яковенко розкривають інше принципове положення до вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, а саме – в етнокультурологічному дискурсі [5].

О. Петрикова впевнена, що оновлення змісту освіти, нових програмних вимог, пошук резервів підвищення якості освіти безпосередньо відбивається на вокальній підготовці вчителів музичного мистецтва. Думки авторки зосереджуються на визначенні «вокально-виконавської культури майбутнього вчителя музики», яке запропоноване О. Макаровою, та пропозиції щодо «конкретизації педагогічних принципів і методів формування вокальної культури в майбутніх учителів музичного мистецтва» [10, с. 184].

До необхідних педагогічних принципів стосовно змісту вокальної підготовки авторка доводить доцільність набуття сценічної майстерності, «яка є невід'ємним складником вокальної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва» [10, с. 184]. Окрім цього принципу, прояву сценічної майстерності, авторка пропонує конкретизувати принципи «індивідуалізації та культуровідповідності», «естетичної спрямованості» роботи над вокальним репертуаром, «дотримання яких дасть змогу зробити процес формування вокальної культури студентів більш ефективним і дієвим» [10, с. 184].

На думку Гуань Юе, формування готовності магістрів до вокально-виконавської діяльності потребує гідної наукової уваги. Важливим принциповим елементом цього процесу є «впровадження ефективної методики підготовки магістрів до виконавської діяльності» [2, с. 116]. Одним з принципових положень авторка вважає застосування «традицій вокально-виконавського виховання співаків в Україні» [2, с. 116]. Оскільки вокальна педагогіка є складовою музичної педагогіки у цілому та розкривається у специфічних особливостях її змісті, вона апелює до спеціальних педагогічних принципів, сутнісних характеристики вокальної підготовки майбутніх фахівців. До системи відповідних принципів авторка відносить принцип «національної спрямованості, .. стимулювання... використання українських співацьких традицій; індивідуалізації; проєктивності» [2, с. 116]. Ю. Мережко та Т. Киченко [7], Чжан Яньфен [13] переконані, що важливим показником принципового підходу до розкриття змісту вокальної підготовки майбутніх фахівців є впровадження в цю систему наукових підходів. Наприклад, Чжан Яньфен звертає увагу на комплексний, інтегративний та компетентнісний підходи. Автор зауважує, зазначені підходи довели вже свою ефективність в теорії і практиці, «спрямовують стратегію навчання на

поліфункціональність вокальної підготовки студента [13, с. 145]. Ю. Мережко і Т. Киченко надають перевагу особистісно-орієнтованому підходу до навчання майбутніх фахівців. Вони підкреслюють, що «сучасна вища школа, з одного боку, повинна організувати освітній процес в строгій і чіткій послідовності, а з іншого боку, вона повинна надати студентам певну свободу» [7, с. 76].

У системі фахової освіти зміст підготовки з вокалу спрямований на набуття теоретико-методичними знаннями, практичними навичками самоосвіти, засобами володіння власним голосовим апаратом. Специфіка професійної роботи вчителя музичного мистецтва зумовлює конкретику цієї підготовки, набуття важливих фахових компетентностей, серед яких вокалісти виокремлюють такі з них: грамотна постановка вокального дихання, чітка артикуляція та дикція, застосування адекватних прийомів співацького звукотворення, дотримання чистоти музичного інтонування, демонстрація унікальної власної виконавської манери, володіння прийомами збереження голосового апарату співаків будь-якого віку, ін.

Підсумовуючи, зазначимо, що за умов доцільної організації освітньо-виконавського процесу під час вокальної підготовки забезпечується комплексне опанування студентами професійно-необхідних компетентностей для активної творчої самореалізації майбутнього вчителя музичного мистецтва засобами вокально-виконавської діяльності.

На підставі «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова», в якому встановлена відповідна система запропонованих принципів з метою забезпечення якості вищої освіти в Університеті, освіта здійснюється на основі указаної системи. Для свого дослідження ми виокремили ті принципи, які є відповідними до специфічної діяльності вокалістів за напрямками їх навчальної та виконавської діяльності й відповідної підготовки в закладі вищої освіти. Так, ми пропонуємо застосовувати для підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва такі педагогічні принципи:

- взаємозв'язку науково-дослідної діяльності та освітнім процесом;
- поглиблення практичної складової в освітньому процесі;
- системності та систематичності;
- конкурентоспроможності випускників Університету на ринку праці;
- створення сприятливого освітнього середовища і забезпечення академічної свободи здобувачів освіти Університету;
- інтеграції у світовий освітній простір при збереженні та розвитку досягнень і традицій української освіти.

Для забезпечення належного професійно-педагогічного комплексу вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва доцільно зважати на такий поглиблений контент музично-професійних принципових положень: історизму, – етнокультурологічного узагальнення та національної спрямованості; – проєктивності у самонаціленості на розробку та використання дієвих інноваційних методів вокальної роботи з учнями (педагогічна виробнича практика, методична спрямованість), подальшій професійній діяльності; – художньо-естетичної спрямованості; – спонукання до досягнення сценічної майстерності; – інтеграція художньо-технічного та образно-виразного виконання творів; – індивідуалізації; – внутрішньо-слухового та виконавського інтонування; – аналітичного осмислення художньо-педагогічного і музично-виконавського змісту вокальних творів.

Тож, сутність принципових положень у дидактиці визначаються причинно-наслідковими зв'язками, вихідними закономірностями організації та змісту навчання, у тому числі вокальної підготовки, дотримання необхідних методів, що забезпечують ефективність вирішення нагальних проблем.

Систематизація історико-теоретичних знань, вокально-методичних положень, набуття відповідних практичних компетентностей у майбутніх учителів музичного мистецтва відбувається успішніше та надійніше за відповідних освітніх умов

цілеспрямованого впливу на художню свідомість майбутніх фахівців (музично-образна пам'ять, вокально-виконавське мислення, аксіологія жанрово-стильової програмності, музично-слухові уявлення, ін.) як базисного комплексу складових музичного змісту та індивідуально-творчого проектування вокального звукопису; набуття здатності створювати унікальні інтерпретації виконуваних вокальних творів; спонукання творчої самостійної особистісної позиції майбутнього вчителя музичного мистецтва та його націленості на постійне педагогічне самовдосконалення та виконавську самореалізацію.

Зазначене сприяє усвідомленню, що вокальна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва охоплює декілька напрямів функціонування (науково-теоретичний, музично-педагогічний, професійно-виконавський). До того ж, вона передбачає розв'язання проблем набуття необхідних професійних компетентностей у галузі спеціальної вокальної методики навчання співу та удосконалення вокально-виконавської майстерності. Поліспрямованість професійної діяльності вокалістів, складність вирішення багатьох завдань обумовлює потребу в збагаченні педагогічних та музично-професійних принципів організації та змісту вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах навчання в закладах мистецької освіти.

У теорії і практиці вокальної освіти майбутніх учителів музичного мистецтва розкриваються базові наукові положення, узагальнені принципи, які відображають інтеграцію художньо-технічного та образно-виразного виконання творів, а також методичну спрямованість фахової компетентності.

Коротко зупиняючись на розумінні ефективності інтеграції художньої та технічної складових у вокальній підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва, зауважимо, що цей спеціально-музичний принцип спонукає їх до досягнення належного рівня виконавської майстерності. Це уможлиблюється за рахунок створення індивідуального неповторного художньо-образного звукопису, презентації його за допомогою засобів вокального виконавства.

Означена інтеграція художньо-технічного та образно-виразного виконання творів розкриває змістову сутність функціональних зв'язків у вокальній діяльності, цілісність художньо-образного і технічно-виконавського складових звучання. Вокальна діяльність (як і будь-яка інша музична діяльність) контролюється музичним слухом співака, свідомими й підсвідомими психічними процесами. До того ж, чуттєво-емоційна виразність, інтерпретаційна переконливість співу залежать від володіння технічними прийомами звуковидобування, сформованості вокально-виконавського апарату тощо.

Тож, художньо-виразна інтерпретація виконуваного музичного змісту вимагає від вокаліста володіння широким спектром співацьких компетентностей (фразування, темброво-колеристичного забарвлення, володіння динамічними співвідношеннями тощо). Саме за принципом інтеграції художнього і технічного компонентів у вокальному навчанні уможлиблюється досягнення професійного рівня вокальної майстерності.

Педагогічні принципи та музично-професійні принципові положення утворюють підґрунтя для створення відповідних методик вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. В цьому контексті особливого значення набувають наукові відомості, теоретичні висновки стосовно процесів голосоведіння, звукоутворення, охорони співацького голосу. Загальнонаукові та спеціально-музичні принципи відображають спрямованість вокально-теоретичної підготовки студентів, збагачення їх розумінням відповідних понять, уявленнями щодо змісту вокальної підготовки в контексті таких явищ, як співацьке дихання, способи звуковидобування, методи фразування, грамотно побудована дикція, відповідна артикуляція тощо задля самоудосконалення вокально-виконавських умінь та їх використання у майбутній професійній діяльності.

Це дає підстави для особливого ставлення до застосування принципу методичної спрямованості у навчанні та у викладанні співу. Проте вокальна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва, як ми вже згадували, окрім педагогічних принципів передбачає активізацію свідомого ставлення до розуміння методичних проблем навколо

співацького голосу осіб різного віку. Адже, у вокальній підготовці значне місце посідає не лише набуття практичних співацьких виконавських навичок, а й поглиблення знань з методики роботи з голосовим апаратом.

Тож, теоретичні висновки та практичні компетентності з вокальної підготовки містять поширений методичний досвід. Він складається із традиційних методичних систем (ілюстративно-пояснювальний, демонстраційно-виконавський, аналітично-репродуктивний, асоціативно-вибірковий) та містить сучасні методи вокального навчання (м'язово-контролюючий, музично-слухової активності, проєктивний, інтерактивний, творчої комунікації, чуттєво-емоційного прояву, інше).

Особливої уваги заслуговує серед інших методів вокального навчання збудження природного інтересу учнівської молоді до співу за рахунок чуттєво-емоційного забарвлення та привабливих інтонацій звучання голосу відомих співаків. Значний вплив на шкільну молодь має також голос учителя музичного мистецтва, завдяки чому в учнів зароджуються особливі слухові враження, змістові уявлення-образи музичних творів. Це збуджує їх бажання самим навчатися співати, розкривати свої вокальні можливості.

Так, застосування методичної спрямованості вокальної підготовки розкриває потребу у відповідній грамотності, обізнаності майбутніх учителів музичного мистецтва у сучасних прийомах звуковидобування і методах навчання, тобто відповідної методичної компетентності поряд із проєктивним, творчим підходом до організації навчального процесу та винайдення цікавого змістового матеріалу для проведення занять із музичного мистецтва.

Висновуючи зауважимо, що педагогічні принципи та музично-професійні принципи положення під час вокального навчання спрямовані на досягнення однієї мети – якісної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, їх зацікавленості співом, набуття глибоких знань та практичних компетентностей співацької діяльності.

Таким чином, застосовувані принципи щодо змісту підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва ефективно впливають на очікуваний результат за відповідних освітніх умов, обґрунтованих та розкритих сутнісних характеристиках напрямів відповідного впливу на зміст вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Представлені узагальнені принципи організації змісту вокальної підготовки: науковості, усвідомленості, персоніфікації, інтеграції художнього і технічного компонентів та методичної спрямованості навчання позитивно впливають на досягнення очікуваного результату за обраною спеціальністю в умовах вокальної підготовки студентів у закладах вищої освіти.

Л і т е р а т у р а :

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : Підручник. К.: ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с.
2. Гуань Юе. Принципи формування готовності до вокально-виконавської готовності магістрів. Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. Випуск 29. 2023. С. 116-124. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series14.2023.29.15>
3. Гребенюк Н.Є. Вокально-виконавська творчість: психолого-педагогічний та мистецтвознавчий аспекти: монографія. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 1999, 269 с.
4. Леонтьєва, С.Л., Петрикова, О.П. Місце сприйняття музики в процесі формування ціннісного ставлення підлітків до класичної музики: Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») (4(22)). 2023. С. 229-241. ISSN 2786-4952
5. Макарова Е. В., Яковенко В. Г. Етнокulturологічний підхід до вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2016. № 1. С. 135-138. Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/maed_2016_1_30
6. Мережко Ю.В., Гмиріна С.В. Формування етнокulturурної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва у вищій школі. Pedagogical and psychological science and education: transformation and development vectors: Collective monograph. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2021. 713 p. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-084-1-19> . 2021. С. 25-40.
7. Мережко Ю.В., Киченко Т. О. Формування навичок самостійної роботи майбутніх учителів музичного мистецтва на заняттях з постановки голосу. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. Вип. 26: зб. наук. К.: Вид-во НПУ, 2019.

- С. 75-82.
8. Микиша М. В. Практичні основи вокального мистецтва. [літ. виклад М. Головащенко]. 2-е вид. К.: Муз. Україна, 1985. 80 с.
 9. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія: Навч. посіб. К.: Вид-во Ліра, 2016. 216 с.
 10. Петрикова, О.П. Методика формування вокальної культури майбутніх учителів музичного мистецтва: *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* (76). Т.2. 2021. С. 184-188. ISSN 1992-5786. URL : <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.76-2.32>
 11. Тоцька Л.О. Вокально-виконавський стиль «Bel Canto»: історико-теоретичний аспект: Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. МП Драгоманова]. Сер.: Педагогічні та історичні науки. К.: Вид-во НПУ ім. МП Драгоманова. 2012. С. 208-217.
 12. Тоцька. Л.О. Методичні засади удосконалення вокальної підготовки майбутніх учителів музики: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед наук: спец. 13.00.02 – «Теорія та методика музичного навчання». Київ: 2010. 271 с.
 13. Чжан Яньфен. Педагогічні умови формування вокальної художньо-виконавської підготовки майбутніх учителів музики. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Гуманістичні орієнтири мистецької освіти», 27-29 квітня 2011 року. Вип. 11 (16). К.: Вид-во НПУ, 2011. С. 145-148.

References:

1. Antoniuk V. H. Vokalna pedahohika (solnyi spiv) : Pidruchnyk. K.: ZAT «Vipol», 2007. 174 s.
2. Huan Yue. Pryntsyvy formuvannia hotovnosti do vokalno-vykonavskoihotovnosti mahistriv. Naukovyi chasopys NPU imeni M.P.Drahomanova. Seriiia 14. Teoriiia i metodyka mystetskoii osvity. Vypusk 29. 2023. S. 116-124. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series14.2023.29.15>
3. Hrebenuk N.Ie. Vokalno-vykonavska tvorchist: psykhologo-pedahohichnyi ta mystetstvoznavchy aspekt: monohrafiia. Kyiv: NMAU im. P.I. Chaikovskoho, 1999, 269 s.
4. Leontiieva, S.L., Petrykova, O.P. Mistse spryiniattia muzyky v protsesi formuvannia tsinnisnoho stavlennia pidlitkiv do klasychnoi muzyky: Perspektyvy ta innovatsii nauky (Seriiia «Pedahohika», Seriiia «Psykhohohiia», Seriiia «Medytsyna») (4(22)). 2023. S. 229-241. ISSN 2786-4952.
5. Makarova E. V., Yakovenko V. H. Etnokulturolohichnyi pidkhid do vokalnoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva. Muzychne mystetstvo v osvitolohichnomu dyskursi. 2016. № 1. S. 135-138. Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/maed_2016_1_30
6. Merezhko Yu.V., Hmyrina S.V. Formuvannia etnokulturnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva u vyshchii shkoli. Pedagogical and psychological science and education: transformation and development vectors: Collective monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2021. 713 p. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-084-1-19> . 2021. S. 25-40.
7. Merezhko Yu.V., Kychenko T. O. Formuvannia navychok samostiinoi roboty maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva na zaniattiakh z postanovky holosu. Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Seriiia 14. Teoriiia i metodyka mystetskoii osvity. Vyp. 26: zb. nauk. K.: Vyd-vo NPU, 2019. S. 75-82.
8. Mykysha M. V. Praktychni osnovy vokalnoho mystetstva. [lit. vyklad M. Holovashchenka]. 2-e vyd. K.: Muz. Ukraina, 1985. 80 s.
9. Mozhaikina N. S. Metodyka vykladannia vokaluu. Khrestomatiiia: Navch. posib. K.: Vyd-vo Lira, 2016. 216 s.
10. Petrykova, O.P. Metodyka formuvannia vokalnoi kultury maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva: Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh (76). Т.2. 2021. S. 184-188. ISSN 1992-5786. URL : <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.76-2.32>
11. Totska L.O. Vokalno-vykonavskiy styl «Bel Canto»: istoryko-teoretychniy aspekt: Naukovi zapysky [Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. MP Drahomanova]. Ser.: Pedahohichni ta istorychni nauky. K.: Vyd-vo NPU im. MP Drahomanova. 2012. S. 208-217.
12. Totska. L.O. Metodychni zasady udoskonalennia vokalnoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv muzyky: dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand ped nauk: spets. 13.00.02 – «Teoriiia ta metodyka muzychnoho navchannia». Kyiv: 2010. 271 s.
13. Chzhan Yanfen. Pedahohichni umovy formuvannia vokalnoi khudozhno-vykonavskoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv muzyky. Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriiia 14. Teoriiia i metodyka mystetskoii osvity: zb. nauk. prats: Materialy IV Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii «Humanistychni oriientyry mystetskoii osvity», 27-29 kvitnia 2011 roku. Vyp. 11 (16). K.: Vyd-vo NPU, 2011. S. 145-148.

Gong Hanshuang, Nataliia Huralnyk. Principles of disclosing the content of future musical art teachers' vocal training in higher art education institutions

The article is devoted to the definition and substantiation of generalized pedagogical principles of the content of future musical art teachers' vocal training and special-professional principles in higher art education institutions in certain educational conditions; the expediency of their implementation in the process of vocal training is substantiated. The application of the methodological orientation of vocal training is presented, which reveals the need for subjects of education for appropriate literacy, awareness of modern sound production techniques and teaching methods. Pedagogical principles and musical-professional provisions are revealed, which during vocal training are aimed at achieving high-quality vocal training of future musical art teachers, their interest in singing and acquisition of deep knowledge and practical competences of singing activity.

Improving of the future musical art teachers' vocal training is revealed taking into account the historical prerequisites for the formation and development of vocal training in Ukraine; they are specified in the essence and content of its structural components.

The applied principles effectively influence the expected result under appropriate educational conditions, substantiated and revealed essential characteristics of the directions of the corresponding influence on the content of future musical art teachers' vocal training. Generalized principles of organizing the content of vocal training are presented: scientificity, awareness, personification, integration of artistic and technical components and methodological orientation of training, which positively affect the achievement of the expected result in the chosen specialty in the conditions of vocal training of students in higher education institutions.

An important indicator of a principle-based approach to revealing the content of vocal training of future specialists is the introduction of scientific approaches into this system. The specificity of the professional work of a musical art teacher determines the specifics of this training, the acquisition of important professional competences, among which vocalists distinguish the following: competent production of vocal breathing, clear articulation and diction, the use of adequate techniques of singing sound production, maintaining the purity of musical intonation, demonstrating their own unique performing manner, mastering techniques for preserving the vocal apparatus of singers of any age, etc.

The essence of the fundamental provisions in didactics is determined by cause-and-effect relationships, the initial laws of the organization and content of training, including vocal training of future musical art teachers, adherence to the necessary methods, which ensures the effectiveness of problem solving.

Keywords: *vocal training; future musical art teacher; pedagogical principles; musical-professional principles, educational conditions, teaching methods.*